

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
Leadership of school administrators in the 21st century Affecting academic administration
in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

กาญจนา พิมพ์แสง¹ และสุทธิพงษ์ บุญผดุง²

Kanjana Pimsang¹ and Suttipong Boonphadung²

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²อาจารย์ คณะครุศาสตร์สาทร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹Master Student of Education Rajabhat Suan Sunandha University

²Lecturer from the Faculty of Education Rajabhat Suan Sunandha University

Corresponding Author Email: kanpimsaeng@gmail.com

Received: 1 July 2022

Revised: 26 July 2022

Accepted: 29 July 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี และมอร์แกน จำนวน 354 คน สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จาก ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$) 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$) และ 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .919 ถึง .971 ค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 95.20 ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์เท่ากับ .141 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21, การบริหารงานวิชาการ

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the leadership of school administrators in the 21st century under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 2. to study the level of academic administration of educational institutions under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office Bangkok

1 and 3. to study the leadership of educational institution administrators in the 21st century that affect academic administration of educational institutions. Under the Office of Bangkok Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1. The research tools are as follows: five-level scale questionnaire. There is a sample group of administrators of the school and teachers under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1. year. 2564, based on the calculation of the sample size using the Kraljic and Morgan tables, collected 354 people randomly by classified randomization according to the school size and analyzed the data collected from the questionnaire using descriptive statistics including the average percentage, standard deviation and correlation coefficient of Pearson and the analysis of multivariate regression. The research shows that 1) the leadership of 21st century institutions under the Bangkok Metropolitan Office of Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 with all aspects very high ($\bar{x} = 4.19$) academic administration of educational institutions 2) Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 the overall level is very high ($\bar{x} = 4.25$) and 3) the leadership of educational institutions in the century 21 with academic administration of educational institutions under the Secondary Educational Educational Service Area Office Bangkok 1. is related in the same direction and has a statistically significant positive correlation at .01. The correlation coefficient is between .919 and .971. The prediction power is 95.20%. The error from the forecast is .141. a statistical significance of .01

Keywords: Leadership in the 21st Century, Academic Administration

บทนำ

การพัฒนาคนในประเทศจะสำเร็จต้องอาศัยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ สามารถวางแผนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546, น.50) การบริหารองค์การให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งทรัพยากรมนุษย์ หรือคนเป็นสิ่งที่มีความเหนือทรัพยากรอื่นใดคนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ สามารถสร้างความเติบโตให้กับหน่วยงานปัจจัยที่สำคัญยิ่งและมีผลกระทบต่อการบริหารงานภายในองค์การมากที่สุด ประการหนึ่งก็คือ ผู้นำขององค์การ เพราะผู้นำเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การ เป็นผู้ให้ความคิดริเริ่มในการปฏิบัติงานที่จะทำให้สมาชิกเกิดความพอใจในองค์การนั้น และเป็นผู้รับผิดชอบต่อผลงานขององค์การอีกด้วย ผู้นำซึ่งเป็นหัวหน้างานจะต้องเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการที่จะทำให้งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายและหัวหน้างานจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีความเป็นผู้นำที่ดีหากผู้นำขององค์การใดสามารถทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นมีประสิทธิภาพบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การได้ รวมทั้งสามารถทำให้สมาชิกในองค์การร่วมแรงร่วมใจกันทำงานอย่างเต็มที่และมีการประสานงานกันเป็นอย่างดีในองค์การแล้วก็แสดงว่าผู้นำองค์การนั้นมีภาวะผู้นำ สูงในทางตรงกันข้ามหากผู้นำขององค์การใดไม่สามารถบริหารงานให้บรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การหรือสามารถทำให้สมาชิกในองค์การร่วมแรงประสานงานกันได้แล้วก็แสดงว่าผู้นำขององค์การนั้นเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำต่ำ ดังนั้น องค์การใดที่มีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำต่ำ ผลงานก็จะไม่ดีและไม่มีความเจริญก้าวหน้า องค์การนั้นก็ค่อย ๆ เสื่อมโทรมลงและอาจสลายไปในที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการเป็นเสมือนหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สังคมต้องการซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของพลเมือง และความมั่นคงของประเทศชาติ (เปรมจิต แยมแพง, 2561, น.30) การปฏิบัติงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนจึงต้องใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการมากกว่างานอื่น ๆ หรือประมาณร้อยละ 35 ของเวลาทั้งหมด ฉะนั้น ผู้บริหารและบุคลากรโรงเรียน

จึงต้องตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการเพื่อประโยชน์ของนักเรียนให้มากที่สุดดังนั้นสาระสำคัญของงานวิชาการผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในขอบข่ายบทบาท และหน้าที่อันสำคัญยิ่งต่องานวิชาการ ถ้าบุคลากรทุกคนมีความตระหนักมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการศึกษาและจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนที่รับผิดชอบแล้วย่อมจะเป็นการง่ายที่จะทำให้การบริหารงานวิชาการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์และนำความสำเร็จมาสู่สถานศึกษา

ลักษณะของงานวิชาการถือเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญอย่างสูงสุด เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาให้สามารถแสวงหาความรู้ก้าวหน้าทันโลก สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุตามเจตนารมณ์ สถานศึกษาต้องสามารถจัดการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพที่กำหนด (นฤพนธ์ อุทัยแจ่ม, 2559, น.18) งานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาสติปัญญาความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคมดังนั้นงานวิชาการจึงถือเป็นภารกิจที่สำคัญที่ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนมีความเข้าใจหลักการบริหารและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา (ดอกฝ้าย ทศเกตุ, 2553, น.17) จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ ตั้งแต่กลางศตวรรษที่ 1970 ภาวะผู้นำเริ่มเปลี่ยนไปสู่ภาวะผู้นำบูรณาการ ซึ่งพยายามจะรวมทฤษฎีเชิงคุณลักษณะ ทฤษฎีเชิงพฤติกรรม และทฤษฎีตามสถานการณ์ เพื่ออธิบายถึงอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตามที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งภาวะผู้นำเชิงบูรณาการได้มีการผสมผสานแนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้ความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งแต่ละทฤษฎีมีเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงในแต่ละประเด็น ปัญหาที่เกิดขึ้นตามสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้น การนำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้ร่วมกัน จะช่วยให้ผู้นำสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างครอบคลุมรอบด้าน เพราะการบูรณาการภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับครู หรือภาวะผู้นำเชิงบูรณาการของครูก็สามารถผสมผสานกับคุณลักษณะที่ดีของครูในศตวรรษที่ 21 ได้ เนื่องจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ ไปสู่ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีการกระจายอำนาจหรือการเสริมสร้างพลังใจ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม (Moral Agents) และมีการกระตุ้นผู้ตามให้มีความเป็นผู้นำด้วยภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงนี้จะพิจารณาที่ลักษณะของผู้นำพฤติกรรมอำนาจ รวมทั้งตัวแปรสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นแนวทางที่กว้างกว่าแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำอื่น ๆ และผลจากการวิจัยเชิงประจักษ์และการฝึกอบรมพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทุกระดับในองค์กรของประเทศต่าง ๆ จำนวนมาก พบว่า ผู้บริหารหรือผู้ที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถทำให้ประสิทธิผลของงานและองค์กรสูงขึ้น แม้ว่าสภาพการณ์ขององค์กรจะมีข้อจำกัดต่าง ๆ เพียงใด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น.2-3) ซึ่งสอดคล้องกับยุคศตวรรษที่ 21 และพบปัญหาการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา พบว่า ด้านที่มีปัญหาอยู่ คือ 1) ด้านสื่อการเรียนการสอน เพื่อจัดการศึกษาขาดประสิทธิภาพ 2) ปัญหาครูวิเคราะห์หลักสูตรไม่เป็นและไม่สามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงหลักสูตร 3) จัดครูเข้าสอน ไม่ตรงกับความรู้ความสามารถมีปัญหามากที่สุด และ 4) เครื่องมือวัดและประเมินผลที่ใช้ในโรงเรียนยังไม่ได้ มาตรฐาน ขาดความเข้าใจระเบียบการวัดและรวมทั้งการขาดงบประมาณที่เพียงพอส่งผลให้การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่ไม่ได้มาตรฐาน ดังนั้นการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้เล็งเห็นความสำคัญ จึงได้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. 2553 วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2553 ข้อ 4 ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานเขต ดังต่อไปนี้ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารการจัดการในองค์กรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ใกล้เคียงกัน และยังส่งผลดีต่อครูผู้สอนในการที่จะพัฒนาวิชาชีพให้ได้รับวิทยฐานะที่สูงขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการโรงเรียนให้ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ซึ่งผู้บริหารควรใช้ความรู้ความสามารถทางการบริหารมาบริหารโรงเรียน

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อนำผลของการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 4,178 คน ของปีการศึกษา 2564

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ จำนวน 354 คน ที่มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.607-610) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วนจำนวนของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในแต่ละโรงเรียนจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด ตลอดจน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.80-1.00 และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ซึ่งมีอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25-0.75 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 354 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ในส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4) ทดสอบความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearsons Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนด

ระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05 5) วิเคราะห์ข้อมูลอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และโดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกผลตารางได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวม (n=354)

ภาวะผู้นำ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม	4.18	.73	มาก
2. ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์	4.20	.70	มาก
3. ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ	4.16	.75	มาก
4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.21	.73	มาก
5. ภาวะผู้นำในอนาคต	4.19	.72	มาก
รวมเฉลี่ย	4.19	.73	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยรวมผู้บริหารมีภาวะผู้นำทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ ภาวะผู้นำในอนาคต ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม และภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ ตามลำดับ

2. ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกผลตารางได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวม (n = 354)

การบริหารงานวิชาการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.20	.74	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.31	.69	มาก
3. ด้านการวัดและประเมินผลการเทียบโอนผลการเรียน	4.26	.70	มาก
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.22	.73	มาก
รวมเฉลี่ย	4.25	.71	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาประเด็นการดำเนินงานจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกผลตารางได้ ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y _{tot}
X1	1.000					
X2	.967**	1.000				
X3	.932**	.962**	1.000			
X4	.973**	.978**	.971**	1.000		
X5	.922**	.918**	.945**	.905**	1.000	
Y _{tot}	.948**	.971**	.944**	.956**	.919**	1.000

** p < .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม (X₁) ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (X₂) ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ (X₃) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X₄) และภาวะผู้นำในอนาคต (X₅) กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (p < .01) ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง .919 ถึง .971 มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง โดยภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม (X₁) ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (X₂) ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ (X₃) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X₄) และภาวะผู้นำในอนาคต (X₅) มีความสัมพันธ์กันภายในตัวแปรอยู่ในระดับสูง หากพิจารณารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สูงสุดคือ ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (X₂) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่า .971 รองลงมาได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X₄) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่า .956 ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม (X₁) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่า .948 ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่า .944 และภาวะผู้นำในอนาคต (X₅) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่า .919 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	R	R ²	Adj R ²	SEE	F
X ₂	.971	.943	.943	.153	5831.870**
X ₂ , X ₅	.974	.948	.947	.147	3183.282**
X ₂ , X ₅ , X ₃	.976	.952	.952	.141	2314.448**

** p < .01

จากตารางที่ 4 พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน มีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ทดสอบแล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด 3 ด้าน คือ ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (X_2) ภาวะผู้นำในอนาคต (X_5) และภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ (X_3) ซึ่งสามารถนำมาอธิบายได้ ดังนี้

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้ง 3 รูปแบบ พบว่า รูปแบบที่ 3 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย หรืออำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.952 ซึ่งเป็นค่าอำนาจการพยากรณ์ที่สูงที่สุด ผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	B	SE _B	β	t	Sig.
ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (X_2)	.502	.061	.511	8.279	.000
ภาวะผู้นำในอนาคต (X_5)	.258	.035	.235	7.425	.000
ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ (X_3)	.249	.045	.255	5.575	.000
R = .976 R ² = .952 Adj R ² = .952 SEE = .141 F = 2314.448 a = 0.133					

** p < .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (X_2) ภาวะผู้นำในอนาคต (X_5) และภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ (X_3) สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 95.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (B) เท่ากับ .502, .258 และ .249 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .511, .235 และ .255 ตามลำดับ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรเกณฑ์ (การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา) และตัวแปรพยากรณ์ ($X_2X_5X_3$) มีค่าเท่ากับ .976 และอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 95.20 และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์เท่ากับ .141

และสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในรูปคะแนนดิบ มีดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Y} &= a + B_2X_2 + B_5X_5 + B_3X_3 \\ &= 0.133 + 0.502X_2 + 0.258X_5 + 0.249X_3\end{aligned}$$

สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Z} &= \beta_2Z_2 + \beta_5Z_5 + \beta_3Z_3 \\ &= 0.511Z_2 + 0.235Z_5 + 0.255Z_3\end{aligned}$$

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเรียงด้านเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ ภาวะผู้นำในอนาคต ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม และภาวะผู้นำเชิงบูรณาการตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$) และเมื่อพิจารณาประเด็น มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .919 ถึง .971 โดยภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำในอนาคต มีความสัมพันธ์กันภายในตัวแปรอยู่ในระดับสูง หากพิจารณาเรียงด้านพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสูงสุด คือ ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่า .971 รองลงมา ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่า .956 ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่า .948 ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่า .944 และภาวะผู้นำในอนาคต มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่า .919 ตามลำดับ และภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีตัวแปรทั้งหมด 3 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ ภาวะผู้นำในอนาคต และภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ ตามลำดับ สามารถร่วมกันทำนายพยากรณ์ และมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 95.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$\hat{Y} = 0.133 + 0.502X_2 + 0.258X_5 + 0.249X_3$$

$$\hat{Z} = 0.511Z_2 + 0.235Z_5 + 0.255Z_3$$

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้บริหารจึง

จำเป็นจะต้องมีความกล้าคิด กล้าทำ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นให้ทันต่อยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารมีการควบคุมกำกับติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานตามนโยบาย เป็นผู้วางแผนปฏิบัติงานด้วยตนเอง ให้โอกาสและความเสมอภาคแก่บุคลากรทุกระดับ เป็นแบบอย่างในการยอมรับการเปลี่ยนแปลง และเปิดโอกาสให้มีการเลือกแนวปฏิบัติงานอย่างหลากหลาย เป็นผู้อำนวยความสะดวก และให้คำปรึกษากับครูและบุคลากร จึงทำให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมีความสอดคล้องกับปรางิ พิงฉิม (2556, น.176-182) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อของแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกข้อ ปัทมพร พงษ์เพชร (2561, น.98-100) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย (2561, น.65-66) ที่ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมรายด้านและรายข้อของแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกข้อ

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกันระหว่างครู บุคลากร และชุมชน มีการกำหนดกิจกรรมภายในโรงเรียนที่ได้จากการประชุมระหว่างผู้บริหารและครู มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการวัดประเมินผลการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเตรียมพร้อมของผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน และยังได้จัดอบรมพัฒนาความรู้ในการทําวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับนิลวรรณ วัฒนา (2556, น.106-107) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับปัทมพร พงษ์เพชร (2561, น.98-100) ได้ศึกษา ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่าระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การวัดผล การประเมินผลการเรียน รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมความรู้ และประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ดี ผู้นำมีการพัฒนาความรู้และความสามารถในการปรับภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับสถานการณ์ให้ผู้ตามยอมรับและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเกิดประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์และแสดงออก ไวต่อสภาพแวดล้อม ไวต่อความต้องการของสมาชิก กล้าทำ แสดงออกในพฤติกรรมที่ไม่ธรรมดา สามารถกระตุ้นและจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจอย่างมีเหตุมีผล มีการแก้ปัญหาเป็นระบบและมุ่งพัฒนาบุคลากรไปสู่ความสามารถที่สูงขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาสูงสุด ย่อมส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุดตามมาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับวันเผด็จ มีชัย (2554, น. 79-85) และปัทมพร พงษ์เพชร (2561, น.98-100) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีตัวแปรทั้งหมด 3 ตัวแปร ที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ ภาวะผู้นำในอนาคต และภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ ตามลำดับ โดยทั้ง 3 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันทำนายพยากรณ์ และมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 95.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สิ่งที่สำคัญต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้นต้องเริ่มจากผู้บริหาร ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีเหตุผล มีความคิดแปลกใหม่กล้าคิด กล้าทำ เชื่อมมั่นในตนเอง คิดอย่างเป็นระบบ ไม่มองข้ามรายละเอียด ปรับเปลี่ยนความคิดการกระทำ และวิธีการตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชาญฉลาด เพื่อให้เกิดความสำเร็จขึ้นในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับวันเผด็จ มีชัย (2554, น.79-85), ปัทมพร พงษ์เพชร (2561, น.98-100), นริศสรานุญสะอาด (2563, น.128-130) พบว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ร่วมกับการทำนายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่กล่าวมาข้างต้น มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ควรนำภาวะผู้นำเชิงในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าว ไปพิจารณาเพื่อกำหนดเป็นนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมุ่งเน้นการพัฒนาการฝึกฝนคิดหาคำตอบให้ได้หลากหลาย มีเหตุผล มีความคิดแปลกใหม่กล้าคิด กล้าทำ เชื่อมมั่นในตนเอง คิดอย่างเป็นระบบ ไม่มองข้ามรายละเอียด ปรับเปลี่ยนความคิดการกระทำ และวิธีการตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อการบริหารในสถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกันในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 3 ด้านนี้ ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การบริหารการศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อนำผลข้อมูลการวิจัยที่ได้มาประกอบการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาความคาดหวังของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับใช้ในการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาหรือส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน และกรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทุกขั้นตอน กระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- ดอกฝ้าย ทศเกตุ. (2553). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชายโกลาสอ่าวแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่*. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- ธนวรรธ ศรีธรรมย์. (2556). *ภาวะผู้นำ*. นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา
- ธิดา เมฆะพัต. (2563). *กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 9*. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
- นริศรา บุญสะอาด. (2563). *ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นฤพนธ์ อุทัยแจ่ม. (2559). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร*. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). *การศึกษาศาภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี*. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี พิงฉิม. (2556). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี*. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 4(1), 176-182
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *บริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ
- เปรมจิต แยมแพง. (2561). *บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1*. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- พัชรา วาณิชวสิน. (2560). *การพัฒนาภาวะผู้นำ: จากทฤษฎีสู่แนวปฏิบัติที่ดีและกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน
- พัฒน์ โกลัญนาท. (2542). *การสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารยุคใหม่*. *วารสารเพิ่มผลผลิต*, 39(1), 23-26
- พิพัฒน์ นนทนาธณ์. (2558). *ภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการ*. ศูนย์ผู้นำธุรกิจเพื่อสังคมแห่ง กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วันเผด็จ มีชัย. (2554). *ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น*. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา*, 5(2), 79-85